

že za cenu obecnou ve smyslu § 6 zák. ze dne 18. března 1920, čís. 188 sb. z. a n. nelze pokládati jinou cenu, než tuto úřední cenu monopolní a že srážka z této ceny, které jsou účastni jen státem pověřeni prodavači, nemůže přijíti v úvahu pro ocenění s hlediska § 2 cit. zák. Proto dlužno označiti právně mylným, vzal-li rozsudek za podklad kvalifikace skutku monopolní cenu, sraziv z ní napřed tuto provisi, která se sráží jen lékárníkům s ceny jinak jednotné a dospěl takto k ceně nepřesahující peníz 4000 K, jenž jest rozhodným pro zločinnou kvalifikaci. Bylo proto zmateční stížnosti státního zastupitelství vyhověti a rozsudek, pokud touto vadou jest stížen, jako zmatečný zrušiti. Ježto však soud opomenul v rozsudku zjistiti množství, druh a dle toho určitelnou monopolní cenu sacharinu, obžalovaným neoprávněně vyváženého, — což zmateční stížnost státního zastupitelství zvlášť ještě vytýká jako zmatek dle § 281 č. 5 tr. ř. — nelze soudu zrušovacímu rozhodnouti ihned konečně ve věci samé.

Čís. 338.

Ku zločinné kvalifikaci krádeže dle § 176 II c) tr. zák. se nevyhledává, by byl pachatel na práci zjednán přímo a bezprostředně poškozeným.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1921, Kr I 537/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 16. dubna 1920, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem krádeže dle §§ 171, 173, 176 II a) c) tr. zák. — mimo jiné z těchto

d ů v o d ů :

Pokud zmateční stížnost napadá kvalifikaci dle § 176 II c) tr. z., poněvadž stěžovatel nebyl od poškozeného Josefa J-a na práci zjednán, nelze jí přisvědčiti, poněvadž zákon nevyžaduje, by pachatel byl poškozeným přímo a bezprostředně na práci zjednán. Tam, kde práce je vykonávána učedníkem nebo jiným pomocným personálem, bude pravidelně sjednávána u mistra neb jiného podnikatele a rozhodným jest jen, zda tato práce poskytla pracovníku lepší příležitost ku vykonání krádeže, což v tomto případě stěžovatel nepopírá. Zmateční stížnost bylo proto zavrhnouti.

Čís. 339.

Předražování (cís. nař. ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák.).

Dulcin jest předmětem potřeby.

Při zjišťování výše zamýšleného zisku, rozhodného pro kvalifikaci činu jako přečinu dle § 20 čís. 2. lit. b) cit. nař., lze přičítati každému z pachatelů pouze ten zisk, který vzešel nebo jehož mělo býti dosaženo z jeho trestné činnosti.

Znalce lze slyšeti při hlavním přelíčení též telefonicky.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1921, Kr I 570/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Chebu ze dne 9. června 1920, pokud jím stěžovatelé byli uznáni vinnými přečinem řetězového obchodu pokud se týče pletich dle § 23 čís. 4 čís. nař. ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák., vyhověl však zmatečným stížnostem obžalovaných Adolfa B-a a Ludvíka S-a, pokud byli uznáni vinnými přečinem předražování dle § 20 čís. 2 lit. b) cit. nař., rozsudek v odpor vzatý v tomto bodě zrušil a uznal stěžovatele vinnými pouze přestupkem předražování dle § 20 čís. 1 cit. nař. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Po stránce věcné namítají stížnosti, že dulcin není předmětem potřeby proto, že nemá výživné ceny, neprodává se ve volném obchodě a nelze jej pokládati za náhražku cukru, nýbrž za předmět přepychový. Než všechny tyto námitky platí stejně o sacharinu, jemuž stížnost neupírá povahy předmětu potřeby. Dle znaleckého posudku jest dulcin chemickým přípravkem, vyráběným firmou J. D. Riedel v Berlíně, který má tytéž vlastnosti jako sacharin, až na to, že má menší sladivost a ve vodě se těžce rozpouští. Poněvadž není zdraví škodlivý, lze ho s prospěchem použít jako sladidla a náhrady za cukr. Je tudíž předmětem potřeby ve smyslu § 1 čís. nař., poněvadž slouží přímo životním potřebám lidí. Okolností, že nemá hodnoty výživné a neprodává se ve volném obchodě, jsou pro pojem předmětu potřeby lhostejny, protože zákon takových výhrad nestanoví. Náhled stížnosti, že předměty potřeby jsou jen takové věci, které slouží v š e o b e c n é potřebě obyvatelstva, nemá opory v zákoně, který nerozeznává, zda slouží věc potřebě všech či jen určitého kruhu. Rovněž tak není na závadu pro kvalifikaci dulcinu jako předmětu potřeby, že se jedná o specialitu určité (jediné) firmy, která jej vyráběla, jakmile jest zjištěno, že ho lze s úspěchem používati jako sladidla.

Odůvodněny jsou zmateční stížnosti Adolfa B-a a Ludvíka S-a pokud uplatňují proti odsuzujícímu výroku pro přečin předražování zmateční důvod dle čís. 10 § 281 tr. ř., uvádějíce, že obžalovaní měli býti odsouzeni pouze pro přestupek předražování, poněvadž jest zjištěno, že Adolf B. koupil od Josefa K-a 7.6 kg dulcinu po 1220 Kč za 1 kg a požadoval prostřednictvím Ludvíka S-a — který mu na základě vzájemné předchozí dohody za podíl na zisku opatřil kupce — od Karla R-a za 1 kg 1440 K, takže obnášel zisk při tomto prodeji zamýšlený celkem 1368 K, tedy méně, než 2000 K. Rozsudek neprávem činí obžalovaného Adolfa B-a i Ludvíka S-a zodpovědným také za zisk, kterého zamýšlel dosíci jeho předchůdce v držení dulcinu Josef K., ohledně kteréhož zjišťuje, že vynaložil na 1 kg dulcinu 775 Kč, tedy na 10 kg 7750 Kč a požádav od Adolfa B-a 1200 Kč za 1 kg, zamýšlel docílit zisku, 2000 Kč daleko převyšujícího. Avšak při zjišťování výše zamýšleného zisku, rozhodného pro hranici přečinu lze přičítati každému z obžalovaných pouze ten zisk, který vzešel nebo jehož mělo býti dosaženo jeho trestnou činností. V tomto případě jde o 2 samostatné převody — prodeje (z Josefa K-a na Adolfa B-a a z tohoto za spolupůsobení Ludvíka S-a na Karla R-a). Za první prodej zodpovídá Josef K., za druhý Adolf B. a Ludvík S., u nichž jest zjištěno vědomé při něm

spolupachatelství, neboť se předem dohodli o prodeji i rozdělení zisku a zodpovídají tudíž oba i za výši zamýšleného zisku, který však nedosahuje 2000 Kč. Naproti tomu není zjištěno ničeho v tom směru, že by byli Adolf B. a Ludvík S. znali nabývací náklad Josefa K-a a že snad prodej Karlu R-ovi provedli na jeho účet, čili, že šlo o jediný převod z Josefa K-a na Karla R-a, uskutečněný za vědomé spolupčnosti všech tří obžalovaných. Pouhá okolnost, že Adolf B. i Ludvík S. »vědomě pokračovali v trestné činnosti Josefa K-a«, jak zdůrazňuje rozsudek, nestačí k založení jich spolupachatelství, když z rozsudečných zjištění nepochybně vyplývá, že byly uskutečněny převody dva, a že z prvního ani pro Adolfa B-a ani pro Ludvíka S-a žádný zisk ani neplynul ani nebyl zamýšlen. Nelze proto přičítati těmto obžalovaným oba prodeje, nýbrž pouze druhý, při němž zamýšleli, jak zjištěno, dosíci svou vědomou spolupčinností jako spolupachatelé zisku 2000 Kč nedosahujícího. Jsou proto vinni jen přestupkem předražování. Odůvodněné jejich zmateční stížnosti bylo nutno v tomto směru vyhověti a uznati právem tak jak shora uvedeno.

Neodůvodněny jsou však zmateční stížnosti, pokud s hlediska čís. 3 § 281 tr. ř. vytýkají, že soud porušil zásadu ústnosti a bezprostřednosti řízení tím, že vyžádal si za hlavního přelíčení od osoby, obžalovaným neznámé, telefonicky zprávy, na základě nichž učinil potom zjištění o rozhodných okolnostech, což prý se přičí ustanovení §§ 247 a 252 tr. ř. Dle obsahu protokolu o hlavním přelíčení vyhověl soud návrhu obhájce obžalovaných, by byla zjištěna (pro srovnání s cenou dulcinu) cena sacharinu v únoru 1919 a to tím způsobem, že se telefonicky dotázal místní lékárný na tuto cenu a sdělenou zprávu oznámil obžalovaným, kteří ani proti postupu ani proti sdělené ceně ničeho nenamítali. Bylo věcí obžalovaných, měli-li ohledně sdělené ceny pochybnosti nebo námítky, by učinili příslušné návrhy a v případě jich zamátnutí si pojistili důvod zmatečnosti dle č. 4 § 281 tr. ř. Zmatek dle čís. 3 § 281 tr. ř. nezakládá uvedený postup soudu, poněvadž cenu sacharinu sdělil lékárník W., jenž byl v této trestní věci slyšen jako znalec dodatkem k svému posudku, který byl se souhlasem obžalovaných při hlavním přelíčení přečten. Při telefonickém způsobu dotazu měli ostatně obžalovaní možnost činiti své připomínky, jakoby byl znalec přítomen, takže nelze mluvit o porušení ustanovení § 247 tr. ř.

Čís. 340.

**Osoby těhotné nejsou ještě »nemocnými« ve smyslu § 343 tr. zák.
K pojmu »léčení« ve smyslu téhož paragrafu.**

(Rozh. ze dne 20. ledna 1921, Kr II 218/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalované do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 31. května 1920, jímž byla uznána vinnou přestupkem dle § 343 tr. zák., rozsudek v odpor vzatý zrušil a obžalovanou z obžaloby sprostil.

Důvody:

Skutková podstata přestupku dle § 343 tr. zák. předpokládá, by pachatel po živnostensku provozoval hojivostvím nemocných. Ani to,